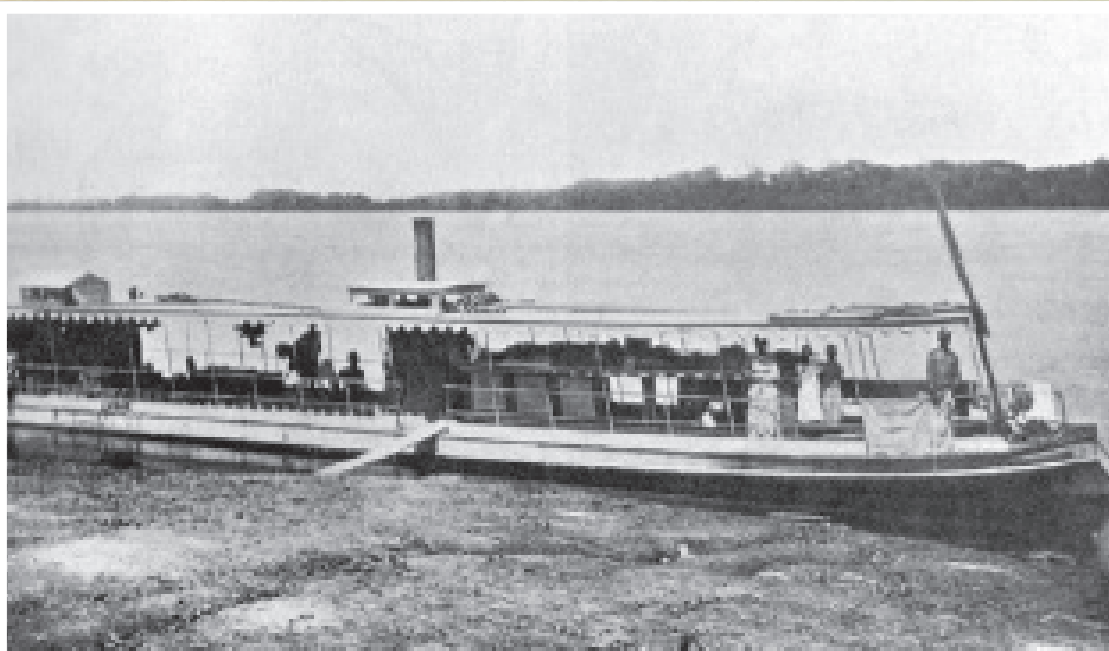

Komandi partur

Seinni partur av hesi frásøgn er, at tey koma til Føroya og skapa samkomusøgu her á landi.

Ein týðandi partur av upprunanum til søguna um Bestesda er kanningarferðin hjá Roger Casement við Henry Reed, sum ikki hevði eydnast so væl uttan Dollan.

at gera vart við hesi viðurskifti í Bretlandi, soleiðis sum hann hevði lovað fólkinum. Hann kom til London um 12. oktober 1903.

Fyrst vildi Dollin hava sína missión at gera nakað. Hann hevði við sær sína egnu frágreiðing við myndum av lamløstaðum fólki, sum hann sjálvur hevði tikið. Men missiónin vildi einki gera, fyrr enn Casement kom heim úr Congo. Hon hevði ongan hug uttan víðari at leggja seg út við belgisku myndugleikarnar, tí hetta kundi skaða ta vælvild, sum hesir vísu missiónsfeløgum.

Hesum hevði Dollin ikki tol til at bíða eftir, og hann fór sjálvur undir eina fyrilestrarferð, har hann við egnum myndum, millum annað av fólki við avkvettum hondum, kundi prógva tað, sum gekk fyri seg í Congo.

Hetta vakti stóran ans millum fólk. Ein avis í Glasgow samanbar

frásøgnina hjá Dollanum við kendu bókina, Onkel Toms Hytte, sum var ein uppgerð við trælahaldið í USA.

Tá ið Balolo Missiónin nú sá áhugan og øsingina millum fólk av hesum frásagnum, fór hon eisini undir líknandi fyrilestrarøð uttan at bíða eftir Casement, sum teir høvdu samtykt.

Tá vóru eisini aðrir frammanundan ivandi trúboðarar, sum fóru í part við Dollanum. Eisini slíkir, sum høvdu verið beinleiðis í andstøðu til hann.

Fólkarørsla

Hesir fyrilestrar hjá Dollanum vaktu framvegis stóran ans og vóru byrjanin til eina fólkarørslu, sum spjaddi seg um Europa og USA, og sum í 1908 noyddi belgiska kongin Leopold 2. at lata Congo frá sær sum sína persónligu ogn.

Tað er eingin ivi um, at tað var Dollin, sum byrjaði hesa gongd, og sum tí kann sigast at vera ein partur av heimssøguni.

Lina kemur inn í myndina

Fleiri av hesum fundum vóru hildnir í Edinburgh og eisini í samkomuni Carrubbers Close, sum hevði samband við Balolo missiónina, sum Dollin hevði virkað fyri í Congo.

Tann 7. november 1903 var evangeliskt møti í Carrubbers Close. Millum luttakarnar var ein genta úr Leith nærindis Edinburgh. Hetta var Lina Nicolson, hvørs foreldur vóru føroysk.

Júst hendan dagin hevði Dollin fyrilestur um Congo í Edinburgh og uttan iva hevur hann eisini verið á hesum møti. Lina man hava frætt, at ein føroyingur fór at luttaka, og hetta hevur gjørt hana forvitna.

Hetta endar í hvussu er við, at

Jógvan Niclasen var pápi Linu. Hann mátti av landinum fyrri at sameinast við Katrinu

tey bæði verða gift í mai 1904. Lina kom at fáa ein týðningarmiklan leiklut í virkinum hjá Dollanum í Føroyum, og hon hevði eisini eina áhugaverða søgu.

Máttu av landium fyrri at finna saman

Lina var dóttir Katrinu f. Viderø, av Viðareiði og Jógvan Niclassen av Skálatoftum, sum nú er avtoftað bygd á Borðoyinni.

Fríðrik Absalonsen av Viðareiði hevur greitt frá, at tá ið Katrina var ung, hevði hon fingið eyga á henda unga drong av Skálatoftum. Foreldur hennara merktu, at tað fór at draga saman millum hesi bæði, men hetta dámdi teimum als ikki.

Stættamunurin var ov stórus. Hon var bóndadóttir í Miðstovuni, sum var eitt valahús, stórus bóndagarður og nógv jørð. Men hesin drongurin av Skálatoftum hevur helst verið nakin sum nalin. Tað sá ikki væl út at koma saman hjá teimum báðum.

Katrina tænti í prestararðinum á Viðareiði, har danin Ernst Wes-

enberg var prestur. Hann doyði av tyfus í 1871, og nakað seinni fór einkjan av landinum. Helst er Katrina farin til Danmarkar við henni.

Nú mundu øll rokna við, at tey vóru atskild med alla. Katrina var í Danmark, men Jógvan lá við sama lag í Haraldssundi og fiskaði goggur. Tað plagdu nógvir skotar at fiska undir Føroyum, og teir komu javnan inn at keypa agn. Jógvan plagdi at fiska goggur til eitt av hesum skipum. Men hann hevur tó ikki slept Katrinu úr tonkunum.

So einaferð hesin skotski bátur kemur inn, sleppur Jógvan út at fiska við teimum. Skiparin man hava fingið tokka til hendan drong, sum hevur verið so hentur fyri teir við at hava útvegað teimum neyðuga agnið. Hetta hevur verið í 1860-árunum. Longu tá fiskaðu bretska skip undir Føroyum.

Tað kom at laga seg so, at Jógvan endaði í Leith við hesum skipi. Nú kemur samband aftur millum Katrinu og Jógvan. Katrina fer til Leith, og tað endar við, at tey giftast.

Tey fáa tvær døtur Elspu og Linu. Elspa giftist við Zakaris hjá Polla Vilhelm úr Havn. J. Simun Hansen skrivur, at tey finga børn, men tað hevur ikki eydnast at fáa uppspurt, um nøkur ætt er eftir tey.

Jógvan var ikki fyri nothing, hóast hann onga jørð átti. Hann bleiv arbeiðsformaður hjá havnararbeiðarunum í Leith. Hann var eisini fíggjarliga so væl fyri, at hann kundi fíggja skipakeyp hjá vágamanni, sum manglaði figging til eitt skipakeyp.

Skálta Jógvan, sum hann varð kallaður, doyði tann 21. september 1896. Hann fekk tað ummæli í Føringatíðindum, at hann var ein trúfastur føroyingavinur, sum í mong

ár hevur verið búsitandi í Leith. Hann verður saknaður av mongum, sum hann hevur víst blíðskap og verið góður stuðul fyri.

Vitnisburður hjá Linu

Dollin og Arthur Brend, bretska trúboðari í Føroyum, fóru í 1915 undir at geva út tíðarritið Naade og Sandhed, sum kom út eina ferð um mánaðin. Hetta blað varð latið ókeypis til "ubemidlede Enker" og "Fattigmedlemmer". Árgjaldið var annars 85 oyru.

Í 1916 er í blaðnum ein drúgvur vitnisburður hjá Linu, sum sigur nakað um hana sjálva, og sum eisini gevur eina ábending um, hvussu tey bæði komu saman. Fyrst sigur hon um heimið:

Jeg blev født den 11. maj 1879 i Leith, Skotland. Mine forældre var agtværdige Mennesker, der opdrog mig efter det Lys, de havde, til at leve som Kristen. Jeg blev døbt som Spædbarn, konfirmeret, gik paa Søndagsskole, besøgte de Kirkelige Gudstjenester, vidste at Gud var Himmelens og Jordens Skaber, og at den Herre Jesus døde for vore synder, men min egen sjæls Frelse havde jeg endnu alrig skænket en Tanke.

Da jeg var sytten Aar gammel, lagde Døden sin kolde Haand paa vort Hjem og fratog mig min Fader, som havde været mig meget kær.

Sum tað skilst hevur hon fingið ein góðan kirkjuligan uppvøkstur. Í komandi parti greiðir hon sjálv frá umrødda møtinum í Carubbers Close.

Samkoman Carrubbers Close, har Lina og Dollin hittust 7. november 1903. Hetta var ein av fortreytunum fyrri, at tað gekk sum tað gekk